

СПРАВКА

за отразяване на становището на ИСС, след публично обсъждане на:

Проект на Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.

<p>Икономически и социален съвет</p>	<p>Изключително тежката икономическа ситуация в страната, съчетана с нарастващо социално напрежение, очакван относително слаб икономически растеж и недостатъчни вътрешни и чуждестранни инвестиции, допълнително повишават ролята и значението на средствата от фондовете на ЕС. В същото време, въвеждането на задължителни предварителни условия за постигането на конкретни цели за национално развитие, единствено при изпълнението, на които страната ни ще получи реално финансиране, усложнява чувствително процеса на програмиране и предпоставя ключовата роля на правилното залагане на инвестиционните приоритети</p>	<p>Приема се</p>	<p>Коментарът е взет предвид при цялостното изготвяне на СП</p>
	<p>ИСС обръща внимание на няколко групи предизвикателства, произтичащи от спецификата на социално – икономическата среда в България, които да бъдат ясно адресирани и задълбочено анализирани от гледна точка на пораждащите ги причини в контекста на препоръките на Европейския съвет. ИСС предлага, след ранжиране, водещите предизвикателства да бъдат включени в процеса на програмиране:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Икономически: неефективно използване на ресурси и енергия, ниска иновативност и дял на инвестициите, недостатъчна конкурентоспособност, ниска покупателна способност и свит вътрешен пазар; 	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Тези групи предизвикателства се отчитат от всички секторни министерства и ведомства при разработване на анализа на потребностите за развитие и приоритетите за финансиране от Европейските структурни и инвестиционни фондове. В стратегическата част на Споразумението за партньорство, обаче, намират място тези интервенции, които биха могли да бъдат финансирани през следващия програмен период със средства от ЕС, при съобразяване със спецификата на този ресурс. Трябва да се има предвид, че средствата от ЕС се явяват допълващи на обществени или други структурни разходи страните-членки и не малка част от описаните предизвикателства ще бъдат посрещнати със средства от държавния бюджет т.е. няма да са</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Социални: ниска икономическа активност, висока и нарастваща безработица, особено младежка, орязани и неефективно управлявани публични разходи, водещи до влошени образователни и квалификационни характеристики на работната сила, които не отговарят на изискванията на пазара на труда, нуждаещо се от дълбока реформа здравеопазване и редица други предизвикателства, засегнати в анализа, които задълбочават бедността, включително сред „работещите бедни“ и водят до увеличаване на социалното напрежение; • Екологични: занижено качество на водите и въздуха, лошо състояние на ВиК системата, застрашено биоразнообразие и др., които се отразяват негативно на качеството на живот; • Административно - правни: често променящи се правни норми; огромен брой подзаконови нормативни актове с нееднозначни текстове, водещи до несигурност и нарастваща административна и регулаторна тежест. 		<p>обект на Споразумението за партньорство.</p>
	<p>Икономическият и социален съвет подчертава, че от изключително значение за просперитета на България е Споразумението за партньорство да бъде разработено в тясно сътрудничество и при отчитане на позициите на социалните партньори и структурите на организираното гражданско общество. Това би позволило оптимизиране на процеса на усвояване на средства на основа на разкритите предизвикателства през програмния период 2007 – 2013 г. ИСС</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Коментарът касае механизмът за разработване на СП, а не конкретното му съдържание. Създадени са необходимите предпоставки за активно участие на партньорите в целия процес на програмиране и в частност разработването на СП. Позициите, изразявани от партньорите, се вземат предвид при разработването на документа. В частта си за Комитетите за наблюдение коментарът не касае СП.</p>

	<p>предлага да се увеличи броят на заседанията на комитетите за наблюдение от две на четири годишно, с оглед по-ефективен текущ мониторинг на изпълнението на програмите и навременно предприемане на корективни действия при необходимост</p>		
	<p>ИСС настойчиво припомня, че за активизиране на целия потенциал на нацията е необходимо утвърждаването на механизъм за постоянно участие на социалните партньори и на организираното гражданското общество в цялостния процес - от реалистичното програмиране до формирането, съгласуването и осъществяването на приоритетни икономически и социални политики. Социалните партньори имат капацитет и готовност да подпомогнат реализирането на четирите стратегически приоритети за финансиран и стратегическото териториално измерение, както и на хоризонталните принципи</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Коментарът касае механизмите за участие на партньорите в цялостния процес, но не и конкретното съдържание на документа. Механизмът за участие на партньорите в процеса на програмиране е утвърден още в началото на 2012 г. (ПМС 5/2012 г.), като са създадени необходимите предпоставки за въвличане на широк кръг организации в този процес. Същевременно ефективното участие на партньорите зависи в голяма степен и от тяхната активност.</p> <p>На етапа на изпълнение на програмите сътрудничеството със структурите на гражданското общество и социално-икономическите партньори също е от изключително значение, като по подобие на настоящия период основният инструмент за участие на партньорите във вземането на решения във връзка с изпълнението на програмите и в мониторинга им ще бъдат комитетите за наблюдение.</p>
	<p>Икономическият и социален съвет обръща специално внимание на необходимостта от залагане на измерими и изпълними финансови показатели и показатели за резултати в рамките на изпълнението на всяка от програмите. Преглед на тяхното постигане да се прави на всяко заседание на комитетите за наблюдение. ИСС акцентира и върху необходимостта от залагане в СП на механизми, чрез които да се гарантира, че</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Споразумението за партньорство се разработва в съответствие с образец, изготвен от Европейската Комисия, като в него не е предвидено в залагане на показатели за финансов и физически напредък. Съгласно проектите на регламенти, показателите се залагат в т.нар. рамки за изпълнението (performance framework) на всяка от програмите, а в СП се залагат само механизми, чрез които да се гарантира, че тези показатели позволяват обективно и коректно отчитане на напредъка в</p>

	тези показатели позволяват обективно и коректно отчитане на напредъка в изпълнението на програмите. По този начин ще се предотврати налагането на финансови корекции за неизпълнение на договорените цели, в резултат на евентуална негативна оценка при редовните прегледи на напредъка по изпълнението им.		изпълнението на програмите.
	ИСС изразява своето съмнение доколко са реалистични поставените цели за осигуряване на 76 % заетост сред населението на възраст 20 - 64 г. и за дял от 36 % на 30 - 34 годишните със завършено висше образование до 2020 г. ИСС напомня, че целта по отношение на дела на завършилите висше образование лица трябва да бъде съобразена с прогнозата за потребностите от човешки ресурси по професии и квалификационни профили	Не се приема	Тези цели не са поставени от Споразумението за партньорство. Това са цели на ННР: България 2020 и националната програма за реформи, за постигане на целите на Европа 2020. В Споразумението за партньорство
	ИСС напомня, че предвидените изисквания по отношение на Споразумението за партньорство, механизмите за тематична концентрация, предварителните условия и годишното изчистване на сметките не трябва да водят до увеличаване на административните тежести за бенефициентите	Приема се по принцип	Коментарът касае усвояването на средствата от ЕС, но не и конкретното съдържание на документа. Изискванията на ЕК по отношение на Споразумението за партньорство, механизмите за тематична концентрация, предварителните условия и годишното изчистване на сметките ще бъдат изпълнявани от България. Едновременно с това ще бъдат положени необходимите усилия административната тежест върху бенефициентите да бъде намалена/ ограничена в максимална степен. По отношение на годишното изчистване на сметките, текстовете на проектите на регламенти за следващия програмен период не предполагат въвеждането на нови изисквания или разпоредби, които да касаят бенефициентите и да представляват допълнително административно

	<p>Икономическият и социален съвет смята, че ключов момент в планирането на ангажиментите, които България приема да изпълни със Споразумението за партньорство, е изпълнението на всички общи предварителни условия и особено на тематичните предварителни условия на национално ниво, да бъде реално възможно до 31.12.2016 г. ИСС препоръчва да се направи задълбочен анализ на всички условия и ако има такива, които бъдат оценени като трудно изпълними или неизпълними в този срок, да се ревизира изборът на тематичните цели, като отпаднат тези, които са обвързани с изпълнението на нереалистични предварителни условия. По този начин, още на етап планиране ще бъде избегната хипотезата за бъдещи финансови корекции или спиране на програми, поради неизпълнение на предварителни условия</p>	<p>Коментарът се приема, но не предполага конкретни текстове в СП</p>	<p>бреме.</p> <p>Отговорните институции са поели ангажимент да изпълнят всички условия. На този етап няма повод да се счита, че някое от тях няма да бъде изпълнено до 31.12.2016 г. Към момента статусът на изпълнение показва, че част от критериите по отделните условия са отчетени като изпълнени, а за повечето са предприети мерки за постигането им. и в най-честия случай срокът за това е декември 2013 г. Темповете на работа показват, че към 31.12.2016 г. няма да има неизпълнено условие. Част от критериите по отделните условия са изпълнени, а за повечето са предприети мерки за постигането им.</p>
	<p>Икономическият и социален съвет настоява за правилно финансово планиране на разходването на ресурсите от ЕСКФ, за да се избегне риска от отменяне плащането на суми, които не са включени в предварително финансиране или в искане за плащане в рамките на периода N+3. При планирането трябва да се има предвид, че ЕС няма да възстановява сертифицирани разходи, преди разглеждане и потвърждаване на изпълнението на предварителните условия (т.е. през 2017 г.).</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Ще бъде взето предвид при изготвяне на разпределението на Оперативните програми по години (т. 1.6. от СП)</p> <p>Това е ключов въпрос и предпоставка за доброто изпълнение, както от страна на бенефициентите, т.е. на ниво проект, така и от администрацията – т.е. на ниво програма. Само при добро планиране на финансовите ресурси и на разходите, ще може да се постигнат добри резултати и по отношение на декларирането на разходи към ЕК и намаляване на риска от неусвояване на средства.</p> <p>По отношение на възстановяването на разходите от ЕК, следва да се има предвид, че в проектите на регламенти е предвидено, че само ако дадено предварително условие не е изпълнено, ЕК може да реши да спре всички или част от междинните</p>

			плащания към относимия приоритет на програмата за периода до завършване на действията за изпълнение на предварителното условие.
	Всичко това предопределя затруднения при финансирането на авансови, междинни и финални плащания за сключени през периода 2014 - 2016 година договори с бенефициенти. ИСС призовава още на този етап да се мисли за възможности за национално финансиране, осигурено от бюджета или чрез заем. Добре е да се активизира ползването на държавни инвестиционни заеми, особено при финансирането на по-големи проекти	Приема се по принцип	Коментарът касае усвояването на средствата от ЕС, но не и конкретното съдържание на документа. В контекст на отговора на предходния коментар не очакваме да има ликвидни затруднения от този тип.
	Споразумението за партньорство се нуждае от сериозно доработване във всички негови части. В сегашния му вид то съдържа твърде много факти, констатации и статистически данни. В същото време те са представени сами за себе си, без да са направени в логическа обвързаност съответните изводи и очертани насоките за политики и интервенции на национално, секторно и регионално равнище. Аналитичната част следва да се съкрати, като при това се открият приоритетите и целите, които се преследват и се очаква да бъдат постигнати с помощта на допълняемо национално и европейско съфинансиране в периода до 2020 година	Приема се	Необходимостта от фокусиране се отчита от участващите в разработването на Споразумението за партньорство. Напредъкът в разработването на програмите за програмен период 2014-2020 г., което означава изчистване на визията в отделните сектори, вече позволява по-добра обвързаност между анализа и стратегията на Споразумението за партньорство и по-добре фокусирани интервенции.
	Икономическият и социален съвет предлага да се добави една неголяма по обем част към факторите, условията и предпоставките за социално - икономическо развитие на България, която да бъде посветена на особеностите и глобалните тенденции в икономически, социален и екологичен план за съответния период. България следва да	Приема се частично	Глобалните тенденции в икономически и социален план намират отражение при очертаване на общата макроикономическа картина. Обемът на документа не предполага по-подробно засягане на този въпрос, но тези тенденции са отчетени при очакванията за инфлация, динамиката на външния и паричния сектор, и най-вече при определяне на макроикономическите перспективи за периода.

	<p>базира приоритетите на бъдещото си развитие върху отчитане и на важни бъдещи тенденции - например повишено търсене на храни и вода в глобален мащаб, промени в климата и енергийните източници, ускорено социално - икономическо развитие в огромни територии и страни от Третия свят и произтичащите от тях последици за нашата страна</p>		
	<p>Аналитичната част на СП следва да бъде синтезирана, но и допълнена с прогнозни стойности в средносрочен период при оптимистичен, реалистичен и песимистичен сценарий. Текстовете, свързани с екстраполиране на данните, са доста неprecizни, а някъде и противоречиви. Те се тълкуват от гледна точка на различни национални, европейски и световни данни, които са несравними и нееднорангови, ползващи доста различни методики и синтетични показатели за различни години</p>	<p>Не се приема</p>	<p>В аналитичната част са ползвани данни от различни източници, в зависимост от наличните за съответния сектор. При сравняване на данните са ползвани съпоставими източници (НСИ – Евростат) или източник, който има едновременно данни за ЕС 27 или по-широк кръг държави (Country Fact Sheet, Regional Yearbook, изследвания на Световна банка). Целта на данните в аналитичната част е да очертае настоящото положение и отстоянието ни от средното за ЕС и от целите на Европа 2020 и националните цели. Подобен подробен анализ при различни сценарии може би бил по-подходящ за друг тип финансови инструменти, които се влияят от цикличността на икономиката в по-голяма степен, отколкото усвояването на средствата от ЕС.</p>
	<p>Ключов е въпросът за правилното определяне на целите и приоритетите на Споразумението за партньорство и заложената в него стратегия. Към момента е ясно, че България има да решава множество социално - икономически проблеми. Направен е опит в рамките на споразумението да бъдат адресирани колкото може повече от тези проблеми, без да е ясна логиката за избора на приоритетите и свързаните с тях интервенции. Документът страда от липса на фокус и обяснение на връзката между отделните цели, приоритети и области на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Логиката на избора на приоритетите и свързаните с тях интервенции определя възможностите за финансиране на идентифицираните нужди в рамките на тематичните цели и общата стратегическа рамка за 2014 – 2020 г. Като цяло, през периода 2014 – 2020 г. усвояването на средствата от ЕС е ориентирано към резултатите – средствата се приемат за усвоени при постигане на предвидените резултати, заделеният резерв за изпълнение може да бъде ползван само при постигане на заложените индикатори и т.п., което определя насочването към интервенции, които гарантират устойчиви резултати и ефективност.</p>

	<p>въздействие. Този дисбаланс налага преразглеждане на приоритетите и тематичните цели, така че да се постави фокус върху тези от тях, които гарантират устойчиви резултати и ефективност, при възможно комбинирано разходване на средства от ЕСКФ</p>		
	<p>ИСС препоръчва еднозначни текстове, които ясно посочват кои приоритетни политики по тематичните цели предопределят конкретни постижими резултати (особено по предварителните условия), поетапно до края на 2016 г. Следва да се оцени и посочи какво въздействие на тези резултати се очаква в средносрочен и дългосрочен план за преодоляване на избраните за европейско финансиране предизвикателства и за превенция на потенциални неблагоприятни тенденции въз основа на анализ на риска.</p>	<p>Приема се</p>	<p>Конкретните цели и резултатите в средносрочен и дългосрочен план ще бъдат изяснени в процеса на изготвянето на стратегическите документи, необходими за изпълнението на предварителните условия. Отчитаме голямото значение на анализа на риска от потенциални неблагоприятни тенденции на европейско и национално ниво поради факта, че страната ще финансира дейности за изпълнението на всичките 11 тематични цели на ЕС.</p> <p>Същевременно планът за изпълнение на предварителните условия е реалистичен, ангажиментите са поети от водещите институции и крайният срок за всички е декември 2016 г.</p>
	<p>ИСС настоява да бъдат заложили изпълними SMART индикатори за предварителните задължителни условия, напредъкът по които да се отчита тримесечно, за да се гарантира финансиране за постигането на заложените национални и европейски инвестиционни приоритети и нуждаещите се от концентрация 11 тематични цели за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. За целта, наред с Плана за действие и механизма за координация и проследяване на постигнатите резултати, ИСС настоява за своевременна подготовка на рамката за оценка на изпълнението по политиката за сближаване за целите на междинния преглед през 2016 и 2019 г</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>В проекта за Общ регламент са разписани ясни критерии за изпълнението на предварителните условия. За допълнителна яснота ЕК представи и Ръководство за предварителните условия на ЕСИФ. На национално ниво е създадена необходимата организация за изпълнение на условията и за проследяване на изпълнението им – прието е Постановление на МС, в което са определени отговорните институции, срокове и необходими действия за изпълнение на условията, създадена е междуведомствена работна група, чрез която да се координира процеса. РГ за СП текущо разглежда напредъка в изпълнението на условията.</p> <p>По отношение на рамката за оценка на изпълнението, следва да се има предвид, че чрез</p>

			<p>нея ще се оценява изпълнението на целите на самите програми, а не на предварителните условия. В съответствие с проекта на общ регламент, чрез нея ще се извърши прегледа на изпълнението през 2019 г., на базата на който ще бъде взето решението за разпределение на средствата от резерва за изпълнение.</p>
	<p>ИСС изразява загриженост от непрецизното разписване на политиките и интервенциите, адресиращи значителните териториални различия в социално - икономическото развитие на България. Това е много важен раздел от документа, който изисква съществено доработване, аргументиране и по-конкретно формулиране на политиките и очакваните въздействия. Регионалният преглед би следвало да открие водещи отрасли, като се ползва разгънатия класификатор на икономическите дейности за по-задълбочено представяне на специализацията на отрасловата структура. От особено значение е поставянето на акцент върху секторните политики, особено в секторите, предоставящи услуги от общ икономически интерес и в секторите с висока добавена стойност</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Мерките в тази сфера се разработват в контекста на една от основните цели на подкрепата, която ще бъде предоставена по трите фонда (Европейски Фонд за регионално развитие, Европейски социален фонд и Кохезионния фонд) а именно – инвестиции за растеж и заетост. Като тази част от документа представя пространственото измерение на секторните приоритети.</p> <p>Изясняването на дефиницията за селски район, допълнително ще допринесе за изясняване на тези интервенции. Обмисля се и подходът чрез определени критерии за подбор, адресиращи тези различия да бъдат финансирани проекти по отделните оперативни програми.</p>
	<p>ИСС предлага да се доработи, актуализира и прецизира аналитичната част в Споразумението във връзка с очакваната динамика на социално - икономическото развитие на България през периода 2014 – 2020 г. Разделът за факторите на икономически растеж не е убедителен и следва да се напише отново, като се изясни съотношението между различните фактори и аргументите за избор на една или друга политика за насърчаване на икономическия</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Аналитичната част е актуализирана и прецизирана, но не и разработена изцяло отново.</p>

	растеж. Той следва да съдържа реалистични оценки за факторите за икономически растеж и перспективите за развитие във всяка една тематична област		
	В Споразумението за партньорство липсва концептуално решение за секторите „електронно управление” и „здравеопазване”, които са сред ключовите задължителни условия. Едновременно с това, те имат потенциала да допринесат съществено за повишаване на възможностите за постигане на инвестиционните приоритети	Приема се	Концептуалното решение за сектор здравеопазване е развито въз основа на Стратегията за сектора, която се очаква да бъде приета в най-скоро време. Концепцията за сектор електронно управление се основава на Общата стратегия за електронното управление в Република България 2011-2015 и е обсъждана няколкократно с Министерство на транспорта, като водещо ведомство и основните секторни ведомства (например, Министерство на правосъдието за електронното правосъдие, МОН за е-образование, МЗ за е-здравеопазване). В настоящият вариант на споразумението е постигната яснота по отношение на интервенциите по ЕСИФ в тези сектори.
	При разписване на финансовата рамка по Споразумението за партньорство и програмите към него, следва да се отчете времето, в което реално се очаква подписване и изпълнение на договори с бенефициенти. Ако се заложат прекомерно големи плащания в началото на програмния период, те едва ли биха се осъществили, тъй като за всяка програма ще е необходимо технологично време за конституиране на комитети за наблюдение, изработване и приемане на схеми за финансиране и фактическото им изпълнение	Приема се	Представените аргументи ще бъдат отчетени при разпределянето на финансовите алокации по години заедно с редица други фактори, като степен на проектна готовност, фазиране на проекти от настоящия период, наличие на финансов и административен капацитет и др.
	Икономическият и социален съвет настоява при изготвянето на Националното споразумение за партньорство и програмите към него да бъдат намерени ефективни решения на някои основни проблеми:		

	<p>2.21.1. Икономическият и социален съвет е силно загрижен от множеството случаи на прехвърляния на средства между осите на много оперативни програми в края на миналата и през тази година, повечето от които могат да бъдат оценени като неуместни. Социалните партньори се обявиха против тези действия, тъй като те водят до пренасочване на средства от операции за частно - правни към общински и публични бенефициенти; или от операции, които са насочени към директно реализиране на целите на съответната програма към постигането на относително несвързани с нея цели. Ето защо, ИСС предлага при програмирането на периода 2014 – 2020 г. да има минимална квота за усвояване от страна на частно - правните бенефициенти за всяка програма, която да не може да бъде нарушавана без съгласието на социалните партньори. Тази квота да бъде обект на повишено внимание от страна на комитетите за наблюдение, като на всяко заседание Договарящите / Управляващите органи да внасят доклад за напредъка по тяхното изпълнение. При установяване на евентуални проблеми, средствата да бъдат своевременно алокирани към други операции, но задължително отново насочвани към частно - правни бенефициенти, освен при изрично съгласие от страна на социалните партньори за други действия.</p> <p>2.21.2. През период 2014 – 2020 г. да се отдели сериозно внимание, включително посредством определянето на квоти, средствата в които не могат да бъдат алокирани (или намалявани) без съгласието</p>	<p>Не се приема, не касае текстовете на СП</p>	<p>На етап програмиране, в рамките на Споразумението за партньорство ще се определят бюджетите по отделните тематични цели и по програмите, които ще се изпълняват в рамките на следващия период. На ниво програма се определя финансовия ресурс за отделните приоритетни оси.</p>
--	---	--	--

	<p>на социалните партньори, на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Създаването на базова инфраструктура; • Грантови схеми, насочени към частно - правни бенефициенти (като се положат усилия да се избягва регламента за държавна помощ „de minimis“ посредством блокови изключения, както и да се работи за повишаване на максималната му граница). <p>2.21.3. Сериозни предизвикателства са: опростяването на формите за кандидатстване, на отчетните форми, както и изработването и разпространяването на еднозначни</p>	<p>Не касае текстовете на СП</p> <p>Приема се по принцип</p>	<p>На етап програмиране, в рамките на Споразумението за партньорство ще се определят бюджетите по отделните тематични цели и по програмите, които ще се изпълняват в рамките на следващия период. На ниво програма се определя финансовия ресурс за отделните приоритетни оси. Що се отнася до избягване на регламентите за държавни помощи и в частност предложението за ползване на блоковите изключения, трябва да се има предвид, че различните възможности за групово освобождаване се ползват в зависимост от типа на дейностите и бенефициентите по дадена схема.</p> <p>В този смисъл минималната държавна помощ обикновено се прилага, когато по различни причини няма възможност за ползване на режим за групово освобождаване. Като страна попадаме в един от най-благоприятните режими на групово освобождаване – регионалната помощ, което позволява максимално да се възползваме от тези възможности. И през предишния период груповото освобождаване се ползваше широко, основно като регионална помощ или помощ за обучение.</p> <p>Повишаването на максималната граница за блоково освобождаване би било трудно тъй като по принцип държавните помощи се приемат за несъвместими с Общия пазар и всяко разширяване на обхвата им, включително чрез повишаване на таваните, трябва да е изключително добре обосновано не само за конкретна държава, но и в рамките на ЕС като цяло.</p> <p>Коментарът касае процеса на усвояването на средствата. В текста на СП, в части 2.5 и 2.6, са отразени основните предвиждани мерки за намаляване на административната тежест към</p>
--	---	--	--

	<p>тълкувания на нормативните уредби, особено по отношение на правилата за избор на подизпълнители, регламентите за държавна помощ, механизмите за отчитане и верифициране на разходи и др. Често неяснотите и липсата на практика, включително съдебна, по тези въпроси, създават сериозни затруднения не само за бенефициентите, но и за Управляващите органи и Междинните звена.</p> <p>2.21.4. Сериозна възможност за подобряване на усвояването на средствата е и оптимизирането на усложнените системи за одит и контрол на национално и на европейско равнище, които водят до ненужни административни тежести за всички участници в процеса. В много случаи липсват възможности за адекватно представяне и защита на интересите на бенефициентите.</p> <p>2.21.5. Икономическият и социален съвет изразява силната си загриженост от продължаващата практика бенефициентите да бъдат санкционирани за грешки на държавната администрация, посредством налагането на финансови корекции, за чието обжалване липсва ясен съдебен ред. ИСС предлага да се предвиди бърз ред за обжалване на подобни актове пред Административния съд.</p>	<p>Приема се по принцип</p> <p>Приема се по принцип</p>	<p>бенефициентите за програмен период 2014-2020 г.</p> <p>Коментарът касае процеса на усвояването на средствата. В текста на СП, в части 2.5 и 2.6, са отразени основните предвиждани мерки за намаляване на административната тежест към бенефициентите за програмен период 2014-2020 г., включително чрез въвеждане на опростени разходи, пропорционален контрол и други.</p> <p>Коментарът не предполага отразяване в текста на СП.</p> <p>Определянето на подсъдността на споровете при налагане на финансови корекции зависи от типа правоотношение установено между бенефициент и управляващ орган. В настоящият програмен период правоотношенията между тях се определят като гражданско - правни, тъй като основанието за тяхното възникване е договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. За следващият програмен период се обсъжда възможност предоставянето на финансовата помощ да се извършва с акт на административния орган, като в този случай административният съд ще е компетентен да разглежда всички спорове,</p>
--	---	---	---

	<p>2.21.6. С оглед насърчаване усвояването на средства, Икономическият и социален съвет призовава да се преразгледа сериозно политиката по отпускането на авансови плащания, особено когато бенефициентите са частно - правни субекти. ИСС счита, че размерът на тези плащания трябва да бъде повишен до поне 40 %, като успоредно с това се предвидят по-разнообразни, гъвкави и свързани с малко разходи инструменти за тяхното гарантиране – като застраховки, записи на заповед и др. ИСС препоръчва да се увеличи прагът, изчислен като сбор от стойността на аванса и междинните плащания, за частно - правни бенефициенти до 95 %, в съответствие с Регламент 1083/2006 г., чл. 79.</p> <p>2.21.7. Икономическият и социален съвет е загрижен от факта, че процесът на усвояване на средствата от фондовете на ЕС се забавя и затруднява поради несъвършеното законодателство в областта на обществените поръчки и на избора на подизпълнители. Ето защо ИСС препоръчва в ускорен режим да се усъвършенстват ЗОП и процедурите по неговото прилагане, като се създадат за различните програми единни образци по типове обществени поръчки. Следва допълнително да се прецизира и съдържанието, обхвата и начина на прилагане на ПМС 69, включително и по отношение на</p>	<p>Приема се по принцип</p> <p>Приема се по принцип</p>	<p>възникнали по повод конкретното правоотношение вкл. и спорове за налагане на финансови корекции.</p> <p>Коментарът касае процеса на усвояване на средствата на ЕС, не и конкретни текстове на СП. Следва да се има предвид, обаче, че на ниво ЕС се предлага съществено намаляване на предварителното финансиране от страна на ЕК за следващия програмен период спрямо настоящия. В този смисъл за реализиране на такава мярка, без тя да има пряко негативно отражение върху възможността по дадена програма да се извършват всички налични плащания, ще е необходим съществен финансов ресурс, осигурен за сметка на националния бюджет. Така че тази мярка следва детайлно да се анализира и обсъди с Министерство на финансите, за да сме сигурни, че ще бъде обезпечена с финансови средства.</p> <p>Коментарът касае процесът на усвояване на средствата на ЕС, не и конкретни текстове на СП. Работи се както в насока за усъвършенстване на ЗОП и процедурите за неговото прилагане така и по прецизиране на ПМС 69</p>
--	--	---	--

	<p>хармонизирането на праговете за обявяване на търгове за големи суми в Официалния вестник на ЕС.</p> <p>2.21.8. Регистърът на държавните помощи не е актуален и затруднява изключително много участието на частно-правните бенефициенти в процеса на усвояване на средства от фондовете на ЕС, поради липса на актуална информация за статута на достигането на границата по режима за държавна помощ “de minimis”. Икономическият и социален съвет настоява той да бъде прецизно администриран, като се отразяват в реално време верифицираните (а не сертифицираните) разходи. Това може да се гарантира единствено при постигане на пълна функционалност на ИСУН, което също ще доведе до прекратяване вменяването на ненужна отчетност и редица административни тежести на бенефициентите.</p> <p>2.21.9. За съжаление, през настоящия период се наложи трайно изводът, че държавната администрация не успя да изгради</p>	<p>Приема се по принцип</p> <p>Приема се по принцип</p>	<p>Коментарът касае процесът на усвояване на средствата на ЕС, не и конкретни текстове на СП. В съответствие със Закона за държавните помощи, министърът на финансите е националният орган, който отговаря за наблюдението, прозрачността и координацията на държавните помощи на национално, областно и общинско равнище, с изключение на схеми на помощ или индивидуални помощи в областта на земеделието и рибарството.</p> <p>Съгласно разпоредбите на същият закон, администраторите на помощ (вкл. УО) са длъжни да информират и съгласуват с МФ всяко предоставяне на държавна помощ. Целите, съдържанието и конкретните параметри на всяка нова държавна помощ се разработват от администратора на помощта и ще бъдат представени подробно в уведомлението, което се предава на МФ на хартиен носител и в електронен вид.</p> <p>Законът също така предвижда, че минималната помощ задължително подлежи на регистрация и подаване на информацията на МФ. Работи се по подобряване на функционалностите на ИСУН, но и към момента чрез публичния модул на ИСУН може да се направи справка за сключените договори и бенефициентите, но не и за разграничението на регионална помощ и de minimis.</p> <p>Коментарът касае процеса на усвояването на средствата. В текста на СП, в части 2.5 и 2.6, са отразени основните предвиждани мерки за</p>
--	--	---	--

	<p>необходимия капацитет за ефективна работа по усвояване на средствата от фондовете на ЕС. Това доведе до забавяне на процеса на усвояване на средства посредством: недопустимо удължаване на процесите на оценка на проектните предложения, неправомерно отхвърляне на качествени проектни предложения (на основа на чисто технически пропуски, а не на основа на липса на качествени проектни идеи), чувствително забавяне в процеса на верифициране и изплащане на разходите, сложни и нееднозначни процедури за кандидатстване, изискване на твърде много дублиращи се документи. Единственото решение на този проблем, според ИСС, е максимално опростяване и стандартизиране на процедурите по изготвяне, подаване, оценяване на проектите и отчитане на тяхното изпълнение. По възможност всички тези процеси трябва да се извършват по електронен път, при ясни правила и единни електронни форми. В процеса на кандидатстване да се изисква минимално количество информация от бенефициента (основно на декларативен принцип), а удостоверяването на необходимите обстоятелства да става при подписване на договорите, при спазване на всички разпоредби на ЗЕУ (държавата да не изисква удостоверяване на обстоятелства, за които вече има информация). При грантовите схеми – при оценяване да се създава списък от резервни проекти, които да заемат мястото на одобрени проекти, при които не е подписан договор, поради невярно декларирано обстоятелство. На всеки етап от процеса да има лесни и ясни процедури за установяване</p>		<p>намаляване на административната тежест към бенефициентите за програмен период 2014-2020 г.</p>
--	--	--	---

	<p>и отстраняване на технически пропуски.</p> <p>2.21.10. ИСС припомня, че задължително условие за успешното изпълнение на СП е ускоряването на процеса на интегрирано доработване, обсъждане и приемане на единна еднозначна нормативна база, особено на ЗОП и очаквания Закон за управление на средствата от Европейския съюз, който да облекчи процедурите и да позволи прилагането на многофондовия подход. За постигане на този ефект трябва да се работи за унифициране на облекчена документация за бенефициентите, пълна електронизация на процеса от кандидатстването до отчитането и подпомагане от страна на администрацията чрез навременни съвместни решения, а не чрез санкции и финансови корекции при утежнената система за одит и контрол.</p> <p>2.21.11. Ниската степен на усвояване на средствата от ЕС за настоящия програмен период и осигуряване на необходимото национално финансиране изисква максимална мобилизация и конструктивно партньорство между институциите през оставащите 30 месеца за ефективно разходване, верифициране и сертифициране на договорените средства, особено в области на наложителни секторни реформи, насърчавани от Европейския съюз, като тези в здравеопазването, образованието, НИРД, които да създадат стабилна база за секторен растеж и териториално сближаване през новия програмен период.</p> <p>2.21.12. Комитетите за наблюдение в момента са структурирани по начин, по който</p>	<p>Приема се по принцип</p> <p>Препоръката по своята същност се приема, но не касае СП.</p> <p>Коментарът не касае текстовете на</p>	<p>Коментарът касае процесът на усвояване на средствата на ЕС, не и конкретни текстове на СП. Независимо от формата на нормативна регулация (закон или чрез актове на МС) се предвижда намаляване на административната тежест за бенефициентите, чрез използване на одобрени типови образци за кандидатстване, опростяване на тези форми, въвеждане на условия за намаляване на обема на изискваните документи при кандидатстване, въвеждане на възможност за подаване на отчетни документи чрез ИСУН (към настоящият момент е налице възможност за електронно подаване на формуляри за кандидатстване, която ще се запази като възможност и в следващият програмен период.)</p> <p>Към настоящият момент нормативният акт, който определя състава на Комитетите за наблюдение и</p>
--	---	--	--

	<p>държавната администрация винаги има квалифицирано мнозинство. Това negliжира инкорпорирането на вижданията на социалните партньори и структурите на организираното гражданско общество в решенията за оптималното усвояване на средства, нарушавайки по този начин принципите на партньорство. В повечето случаи това доведе до неефективно усвояване на средствата и тяхното насочване в области, които не добавят особена стойност към подобряване на социално – икономическата среда в страната. Ето защо, ИСС настоява представителите на социалните партньори и на организираното гражданско общество да имат блокиращо малцинство при взимането на важни решения на комитетите за наблюдение (а преди това – на Работните групи за подготовка на програмите).</p> <p>2.21.13. ИСС призовава в следващите месеци да се интензифицира работата на комитетите за наблюдение за ефективно доусвояване на средствата за настоящия програмен период (като целта е поне 2/3 от тези средства да бъдат усвоени). Това ще гарантира обема финансиране за следващия периода 2014 - 2020 г. чрез разумно оптимизиране на програмите. Социалните партньори ще продължат изпълнението на поетия ангажимент за отговорно участие в заседанията на КН и в работните групи, както и в бъдещите комитети за наблюдение към</p>	<p>СП.</p> <p>Коментарът не касае текстовете на СП.</p>	<p>неговите членове с право на глас гарантира спазване на принципа на партньорство, като включва представители от различни сфери на гражданското общество – от представители на неправителствените организации, всички национално представителни групи - на работодателите, работниците и служителите, хора с увреждания.</p> <p>Що се отнася до процедурите за гласуване и приемане на решения от комитетите, същите се регламентират с Вътрешни правила на съответните комитети, а не с нормативен акт. Но успоредно с тази форма, както през настоящия програмен период ще продължат да функционират всички други възможности за участие на гражданското общество и социално-икономическите партньори в процеса – работни срещи, дискусии, публични обсъждания. Въведена беше и възможността за участие в публично обсъждане на проект на насоки и документи за кандидатстване, механизъм, който също позволява активно участие.</p> <p>Усвояването на средствата в максимална степен за настоящия период е непрекъснат процес, който протича на много нива, а присъствените заседания на комитетите за наблюдение са само една от формите за проследяване на напредъка и вземане на решения, свързани с процеса на изпълнение на отделните програми, друга по-оперативна форма, която също се използва оптимално са неприсъствените заседания на комитетите чрез писмени процедури за вземане на решения. На ниво управляващ орган също се правят анализи и прогнози свързани с възможности за реалокране на средства, наддоговаряне, в зависимост от</p>
--	--	---	---

	<p>Споразумението за партньорство и програмите към него. Въз основа на поуките от досегашната практика, те разчитат на реалистично времево планиране на очакваните финансови потоци, според заложените ограничителни параметри в Общата стратегическа рамка, така че да бъде минимизирана административната тежест за специфичните групи бенефициенти и да бъде гарантирано навременно изпълнение на заложените индикатори и цели.</p> <p>2.21.14. С оглед насърчаване на разкриването на нови работни места и ускоряване на икономическия растеж, Икономическият и социален съвет настоява да се увеличи (или в краен случай поне да се запази непроменен) дялът на средства от Европейския социален фонд в общия размер на средствата от фондовете на ЕС. Мотив за това е сериозният положителен ефект, който финансираните от ЕСФ операции имат за насърчаване на растежа и заетостта. ИСС препоръчва при доразработването на индикативното разпределение на средствата от ЕС по тематични цели, основни резултати и фондове, да се отчете договореността на европейско равнище, а именно - 25 % от средствата от ЕСФ да бъдат насочени към тематични цели 8 (Насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила) и 9 (Насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността), особено за насърчаване на</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>темповете на изпълнение. Инструментът ЛОТАР е другият инструмент, който позволява рационално управление на процеса на усвояване на средствата и предприемане на действия по посока преодоляване на евентуални рискове. В рамките на създадената координация на централно ниво и в рамките на функциите на Централното координационно звено също се осъществява общ мониторинг на изпълнението, на базата на който в случай на необходимост се предлагат за обсъждане решения на по-високо политическо ниво. Управлението и координацията на системата позволяват възможност за бърза и навременна реакция, всички осъзнаваме важността на тези средства за страната ни.</p> <p>Коментарът е взет предвид при разпределяне на ЕСИФ по тематични цели.</p> <p>Прието е решение на МС за подкрепа на увеличаването на дела на ЕСФ като се очаква окончателното решение на ЕК и ЕП.</p>
--	---	-----------------------------	--

	<p>заетостта и за подкрепа мобилността на работната сила.</p> <p>2.21.15. По отношение на евентуалното обособяване на нова оперативна програма, посветена на управлението на Фонда за предоставяне на храни за нуждаещите се, ИСС счита, че е редно тя да бъде поверена за управление на Агенцията за социално подпомагане.</p> <p>2.21.16. Заедно с така отправените препоръки, Икономическият и социален съвет изразява своята пълна подкрепа към предложенията в Доклада „Намаляване на административната тежест“, изготвен в изпълнение на договор № МС-92/10. 08. 2012 г.</p>	<p>Коментарът не е относим към СП.</p> <p>Приема се</p>	<p>България е изразила своята подкрепа за създаването на този фонд. На ниво ЕС, предстои да се изчистят детайлите около начинът на управление на средствата. В този смисъл, въпросът за управляващия орган на бъдещата програма остава открит. В зависимост от изхода на преговорите ще се прецени коя институция притежава необходимия капацитет. Агенцията за социално подпомагане е с потенциал да бъде Управляващ орган на такава оперативна програма.</p>
	<p>ИСС настоява, предвид тежката икономическа криза, големите разлики в икономическото развитие на отделните райони в България и наличието на няколко големи уязвими групи, които имат нужда от интегрирани мерки, да се планира през 2014 - 2020 г. прилагането на интегрирани териториални инвестиции.</p> <p>2.22.1. ИСС предлага разработването на поне два пакета ИТИ – един, насочен към младежите и втори, насочен към ромската общност и други маргинализирани групи, живеещи в бедност и лоши битови условия на ниво „район за планиране“.</p> <p>2.22.2. Този интегриран подход дава възможност за използване на средства от</p>	<p>Приема се</p>	<p>В раздел III на СП е предвидено реализиране на пилотен модел за реализиране „отгоре-надолу“ на интегриран териториален подход чрез инструмента VOMP в Смолян с многофондово финансиране и пилотно прилагане на Интегрирана териториална инвестиция за Северозападен регион (ниво NUTS II), идентифициран като най-слабо развит на територията на целия ЕС..</p>

	<p>няколко фонда. Целта, насочена към постигане на по-добри условия на живот, на заетост и преодоляване на границата на бедност, може да бъде постигната само чрез съчетаването на ЕФРР и ЕСФ, за да се обвържат информационно – обучителните мерки с инвестициите във физическа инфраструктура. Чрез ИТИ може да се работи целенасочено в общностите не само за решаването на отделни проблеми, но и за премахване на причините за тях. България в никакъв случай не трябва да пропуска шанса да използва този инструмент.</p>		
	<p>ИСС настоятелно препоръчва да бъдат прецизно координирани и съгласувани целите и интервенциите, съдържащи се в Споразумението за партньорство и отделните програми към него</p>	<p>Приема се</p>	<p>Споразумението за партньорство обединява и отразява предвидените интервенции в отделните програми, но на по-обобщено ниво.</p>